

CMV screening bij de pasgeborene

Wat is CMV?

Cytomegalovirus (CMV) is een veel voorkomend virus dat mensen van alle leeftijden kan besmetten. Het komt voor in lichaamsvochten (bv. speeksel, urine, traanvocht, moedermelk, bloed, sperma). Besmetting kan gebeuren door contact met deze vochten.

Een CMV-infectie is meestal vrij onschuldig en verloopt veelal zonder symptomen. Soms kunnen er symptomen van koorts, vermoeidheid, keelpijn en gezwollen klieren zijn.

Hoewel het virus meestal erg onschuldig is, kunnen ongeboren baby's en mensen met een verminderde afweer wel belangrijke gevolgen ondervinden.

Wat is een congenitale CMV-infectie?

Ongeveer 2 procent van de zwangere vrouwen loopt een CMV-infectie op.

- Bij zwangere vrouwen die nog geen antistoffen voor het virus hadden (ongeveer de helft van de vrouwen) zal bij een infectie van de vrouw tot maximum 40 procent van de ongeboren baby's geïnfecteerd geraken.
- Bij de vrouwen die wel antistoffen hebben voor dit virus (de andere helft van de vrouwen), is de kans op doorgifte aan de foetus veel lager (minder dan 2 procent). Dat kan door re-infectie of reactivatie van het virus of door besmetting met een nieuwe CMV-stam van het CMV-virus.

Als de infectie tijdens de zwangerschap wordt doorgegeven aan de foetus spreken we van een congenitale of aangeboren infectie.

Minder dan 5 procent van de kinderen met een congenitale CMV-infectie heeft symptomen bij de geboorte zoals een vergrote lever, hersenletsel of huiduitslag. De meerderheid wordt dus geboren zonder symptomen (asymptotisch). Maar ook deze asymptomatische kinderen kunnen tijdens de eerste levensmaanden en -jaren problemen krijgen met het gehoor, het zicht of de neurologische ontwikkeling. De kans hierop is niet volledig duidelijk maar varieert tussen de 10 en 25 procent.

Hoe wordt een zwangere vrouw besmet met CMV?

Besmetting gebeurt meestal door contacten met een besmet kind. Op plaatsen met veel kinderen zoals kinderopvang, kleuterklas...is er een sterke spreiding van CMV mogelijk. Toch zijn het vooral jonge moeders met één of meerdere jonge kinderen die gevaar lopen besmet te worden.

Kan een congenitale CMV-infectie vermeden worden?

Dit is niet steeds mogelijk, maar zwangere vrouwen én hun partner kunnen een aantal voorzorgsmaatregelen nemen.

Vermijd contact met speeksel en urine van jonge kinderen en was de handen voldoende met water en zeep, zeker na de luierswisseling. Geef jonge kinderen geen kusje op de mond of op de wang. Deel geen eetgerei, zak- of handdoeken en washandjes.

Het risico op een congenitale CMV-infectie is het grootst in het eerste trimester van de zwangerschap en dan vooral bij een eerste infectie met CMV.

Kan een congenitale CMV-infectie behandeld worden?

Momenteel is er geen zinvolle behandeling voor CMV-infectie tijdens de zwangerschap. Goede echografische opvolging is dan ook belangrijk.

Er bestaat een orale medicamenteuze behandeling voor pasgeborenen baby's, maar die wordt niet aan elke baby gegeven. Het al dan niet opstarten van een behandeling gebeurt in overleg met de kinderarts. Kinderen met een congenitale CMV-infectie worden goed opgevolgd wat betreft gehoor, zicht en neurologische ontwikkeling.

CMV-screening bij de pasgeborene in AZ Delta

Tijdens de zwangerschap is het zeer moeilijk om te weten welke moeder het CMV-virus doorgeeft aan haar foetus omdat zowel moeders met een eerste infectie tijdens de zwangerschap als moeders met vooraf bestaande antistoffen de infectie kunnen doorgeven. Daarenboven worden de meeste kinderen met een congenitale CMV-infectie geboren zonder symptomen.

Het is anderzijds zeer belangrijk om te weten welke kinderen geboren worden met een congenitale CMV-infectie, zodat deze nauwkeurig kunnen onderzocht en eventueel behandeld worden. Daarom bieden we elke pasgeborene een speekseltest aan waarmee een CMV-infectie opgespoord kan worden. Deze speekseltest gebeurt na de geboorte. Er wordt dan door de vroedvrouw een beetje speeksel van de pasgeborene afgenomen door met een borsteltje (wisser) over de binnenkant van de wang te wrijven.

Zijn er risico's of kosten verbonden aan de screening?

Er zijn geen risico's verbonden aan deze test. Gezien de speekseltest momenteel niet wordt terugbetaald valt de kost van de test ten laste van de patiënt. Deze kost bedraagt 20 euro. Indien de diagnose van een congenitale CMV-infectie wordt gesteld, zal de kinderarts voorstellen om een aantal bijkomende onderzoeken uit te voeren. Deze onderzoeken worden wel terugbetaald.

Bent u verplicht om deze speekseltest te laten uitvoeren?

De test gebeurt op vrijwillige basis. U kunt weigeren zonder dat u hiervoor een reden moet opgeven. Dit heeft geen invloed op uw verdere relatie met de behandelende arts. Als u de speekseltest wenst te laten uitvoeren bij uw pasgeborene dan mag u bij de geboorte van uw kind hiervoor toestemming geven aan de vroedvrouw. De vroedvrouw zal deze toestemming noteren in het elektronisch dossier van uw kind.

Het Vlaams CMV-register

In 2007 werd in Vlaanderen gestart met het verzamelen van gegevens over kinderen met een congenitale CMV-infectie om een beter beeld te krijgen van de problematiek. Opname van de gegevens van een kind in dit register gebeurt enkel na schriftelijke toelating van de ouders. De kinderarts zal dit met u bespreken.

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen?

Aarzel niet om uw gynaecoloog, kinderarts of vroedvrouw aan te spreken.